

Міністерство освіти і науки України
Одеський державний аграрний університет
Вроцлавський економічний університет (Республіка Польща)
Західно-Каспійський університет(Азербайджан)
Національний інститут економічних досліджень (Республіка Молдова)
Вища школа бізнесу, медіа та реклами (Республіка Польща)
ННЦ Інститут аграрної економіки
Київський національний економічний університет
Полтавський державний аграрний університет
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Сумський національний аграрний університет
Уманський національний університет садівництва

«БРАСЛАВСЬКІ ЧИТАННЯ. ЕКОНОМІКА ХХІ СТОЛІТТЯ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ ВИМІРИ»

**Збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної
конференції**
(06 листопада 2024 року)

Одеса 2024

Браславські читання. Економіка ХХІ століття: національний та глобальний виміри: Збірник матеріалів ІІ Міжнародної наукової-практичної конференції, 06 листопада 2024 року. Одеса, ОДАУ. 2024. 394 с.

Збірник матеріалів містить наукові надбання та доповіді учасників ІІ Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої актуальним питанням розвитку економіки в сучасних умовах. У матеріалах розглядаються теоретичні та практичні аспекти економічних відносин на національному та міжнародному рівнях, зокрема у сферах аграрного виробництва, фінансового менеджменту, маркетингу, логістики, управління персоналом та застосування сучасних технологій. Представлені дослідження та рекомендації спрямовані на пошук рішень для ефективного функціонування економіки в умовах глобалізації, враховуючи досвід різних країн.

Збірник буде корисним для науковців, економістів, викладачів, аспірантів, студентів та всіх, хто зацікавлений у вивченні сучасних економічних процесів і тенденцій.

Рекомендовано до друку рішенням науково-методичної ради Одеського державного аграрного університету протокол №4 від «14» листопада 2024 року.

Редакційна колегія:

Мацієвич Т.О. к.е.н., доцент, в.о. декана факультету економіки та управління ОДАУ (голова ред.колегії)

Запша Г.М., д.е.н., професор, зав. кафедри менеджменту ОДАУ

Крюкова І.О., д.е.н., професор, зав. кафедри обліку і оподаткування ОДАУ

Баланюк І.Ф., д.е.н., професор, зав. кафедри обліку і аудиту, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Князева О.А., д.е.н., професор, в.о. зав. кафедри економічної теорії та економіки підприємства ОДАУ

Ревуцька А.О., к.е.н., доцент кафедри економіки Уманський національний університет садівництва

Найда А.В., к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування (заступник голови ред.колегії)

Петренко О.П. к.е.н., доцент кафедри економічної теорії та економіки підприємства ОДАУ (відповідальний секретар)

Грекова Т.М. асистент кафедри менеджменту ОДАУ (технічний редактор)

Відповідальність за достовірність даних, зміст і якість матеріалів збірника несуть автори.

Підсумовуючи, мобільна комерція демонструє значний розвиток і помітно впливає на сучасний ринок. Розширення функціональності мобільних додатків, впровадження новітніх технологій та збільшення популярності мобільних гаманців свідчать про те, що m-commerce є невід'ємною складовою сучасної роздрібною торгівлі.

Література:

1. Мобільна електронна комерція. URL: <https://wezom.com.ua/ua/blog/mobilnaya-ehlektronnaya-kommerciya> (дата звернення: 15.10.2024)
2. Зародюк Н.О. Підвищення конкурентоспроможності бізнесу: маркетинг та цифровізація. URL: https://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/60003/1/ФМВ_292_2023_Зародюк_НО.pdf (дата звернення: 16.10.2024)
3. Мобільні додатки в розкручуванні брендів: основні тренди. URL: <https://tcd.kiev.ua/uk/mobilni-dodatki-v-rozkruchuvanni-brediv-osnovni-trendi/> (дата звернення: 11.10.2024)
4. Основні тренди та рекомендації для мобільної комерції у 2023–2024 роках. URL: <https://esputnik.com/uk/blog/mobile-commerce-v-2023-2024-rokah-osnovni-trendi-ta-rekomendaciyi-dlya-onlajn-magazininiv> (дата звернення: 12.10.2024)
5. Черненко В.О. Мобільна комерція як інструмент розвитку онлайн-магазинів. URL: https://iusprivatumjournal.online/wp-content/uploads/2020/10/IP_29-33_Chernenko.pdf (дата звернення: 13.10.2024)
6. Mobile Commerce Statistics. Invesp. URL: <https://www.invespcro.com/blog/mobile-commerce-statistics/> (дата звернення: 15.10.2024)

Бугас В. В.,

к.е.н., доцент кафедри смарт-економіки

Київський національний університет

технологій та дизайну,

м. Київ, Україна

Ірناзаров Д. Т.,

здобувач вищої освіти

Київський національний університет

технологій та дизайну,

м. Київ, Україна

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Управління бізнес-процесами в сучасному світі зазнає значних змін під впливом новітніх технологій, зокрема штучного інтелекту. Штучний інтелект

стає важливим інструментом для підвищення ефективності бізнесу, зменшення операційних витрат та оптимізації процесів. Особливо важливо, що ці інновації впливають на досягнення цілей сталого розвитку, які передбачають збалансоване економічне зростання, екологічну відповідальність, соціальну справедливість [1-5].

Штучний інтелект є комплексом сучасних технологій, які надають змогу комп'ютерним системам виконувати завдання, що зазвичай вимагають людського інтелекту, причому переважно основне місце посідає обробка природної мови, розпізнавання образів, прогнозування та прийняття стратегічних управлінських рішень. Штучний інтелект відкриває нові можливості для автоматизації бізнес-процесів, зокрема через такі опції: оптимізацію процесів – завдяки алгоритмам машинного навчання компанії зможуть аналізувати великі обсяги даних для оптимізації процесів виробництва, логістики, маркетингу, фінансів, інвестицій тощо; прогнозування та аналітику – штучний інтелект може аналізувати історичні дані та надавати точні прогнози щодо змін ринку, попиту на продукцію або поведінки споживачів; покращення комунікацій – чат-боти та інші інструменти на основі штучного інтелекту забезпечують швидку й ефективну взаємодію з клієнтами [1; 2; 4; 6].

Штучний інтелект сприяє трансформації бізнес-процесів на декількох рівнях, серед яких можна виокремити такі ключові сфери:

1. Автоматизація та підвищення ефективності діяльності підприємств – одна з найпомітніших змін, яку вносить штучний інтелект, і яка полягає в автоматизації рутинних завдань, де завдяки машинному навчанню та алгоритмам штучного інтелекту компанії можуть автоматизувати процеси, які раніше виконували працівники компаній.

2. Прийняття рішень на основі даних. Штучний інтелект забезпечує можливості для аналізу великих обсягів даних, які традиційними методами були б неможливі для аналізу у встановлені терміни, що дозволяє приймати обґрунтовані управлінські та стратегічні бізнес-рішення, мінімізувати витрати та підвищувати ефективність компаній в цілому.

3. Управління ризиками підприємств. Окрім ефективного прогнозування та аналізу ринку, штучний інтелект активно імплементується в процес управління ризиками. Алгоритми машинного навчання здатні виявляти патерни, що можуть свідчити про потенційні ризики в бізнес-процесах, зокрема ризики у фінансових операціях, кібербезпеці або логістиці.

4. Інноваційність та розвиток нових продуктів. Штучний інтелект також стимулює інновації, допомагаючи компаніям створювати нові продукти та послуги, що відповідають вимогам ринку [3; 5; 7; 8].

Таким чином, сталий розвиток передбачає синергію економічного зростання, соціального прогресу та захисту довкілля, де штучний інтелект відіграє важливу роль у досягненні цих цілей, зокрема через:

1. Оптимізація використання ресурсів, яка допомагає компаніям оптимізувати використання природних і виробничих ресурсів. Наприклад, у сільському господарстві штучний інтелект використовується для прогнозування погоди, моніторингу стану ґрунтів і водних ресурсів, що дозволяє раціональніше

використовувати воду та добрива. Також, у промисловості системи штучного інтелекту допомагають зменшити кількість відходів і знизити енергоспоживання.

2. Поліпшення умов праці. Тут штучний інтелект може покращити умови праці, взявши на себе важкі, небезпечні або рутинні завдання, що дає змогу працівникам зосередитися на творчих і стратегічних завданнях. Крім того, автоматизація сприяє скороченню тривалості робочого часу і підвищенню продуктивності, що, у свою чергу, позитивно впливає на добробут працівників.

3. Зниження впливу на довкілля. Системи штучного інтелекту здатні мінімізувати негативний вплив на довкілля за рахунок точнішого контролю за процесами виробництва та логістикою. Наприклад, логістичні алгоритми на основі штучного інтелекту можуть зменшити кількість транспортних перевезень або скоротити витрати палива, що безпосередньо сприяє зменшенню викидів парникових газів.

4. Соціальна відповідальність. Штучний інтелект допомагає компаніям покращувати свою соціальну відповідальність через розвиток інклюзивних практик і створення продуктів, орієнтованих на соціально важливі цілі. Наприклад, штучний інтелект може допомагати у створенні доступних технологій для людей з обмеженими можливостями або розробці програм соціального захисту.

Попри численні переваги, впровадження ШІ у бізнес-процеси не позбавлене ризиків і викликів. Основними з них є: етичні питання (маніпуляція даними або порушення конфіденційності); втрата робочих місць (скорочення робочих місць, особливо в секторах, де переважає ручна праця або рутинні завдання); кібербезпека (збільшується ризики кібератак, що може призвести до витоку даних або дестабілізації бізнес-процесів); технічна складність та вартість впровадження (інтеграція штучного інтелекту в бізнес-процеси вимагає значних фінансових інвестицій та високого рівня технічної експертизи) [1-8].

Отже, штучний інтелект має значний вплив на управління бізнес-процесами, сприяючи їхній автоматизації, підвищенню ефективності та оптимізації використання ресурсів. У контексті сталого розвитку штучний інтелект допомагає компаніям досягати економічних, екологічних та соціальних цілей, водночас створюючи нові можливості та ризики, які потребують уваги. У перспективі штучний інтелект, ймовірно, продовжить змінювати бізнес-процеси, роблячи їх більш стійкими та ефективними. Проте для досягнення максимального позитивного впливу необхідно розвивати етичні стандарти, забезпечувати кібербезпеку та підвищувати доступність технологій для бізнесу.

Література:

1. Ірназаров Д. Т., Пузирьова П. В. Імплементация штучного інтелекту у фінансово-економічну систему діяльності підприємства. *Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості* : матеріали IV Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Київ, 17 листопада 2023 року. Т. 2. Київ : КНУТД, 2023. С. 115-119.

2. Пузирьова П. В., Ірнazarов Д., Халіляєва О. Засади використання штучного інтелекту в інвестиційно-фінансовій сфері. *Управління бізнес-процесами та технологічними інноваціями в сучасних умовах та в післявоєнний період* = *Management of business processes and technological innovations in the current context and in the post-war period* : збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції, м. Київ, 10-11 жовтня 2023 року. – Ч. 2. – Київ : НТУ, 2023. – С. 136-139.

3. Пузирьова П. В., Синиця С. В. Стратегічний розвиток бізнес-процесів ІТ-індустрії у повоєнному відновленні національної економіки. *Синергія науки і бізнесу у повоєнному відновленні регіонів України* = *Synergy of science and business in the post-war restoration of Ukrainian regions* : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Херсон, 24-26 квітня 2024 року. – У 3-х т. – Т. 2. – Одеса : Олді+, 2024. – С. 97-99.

4. Синиця С. В., Пузирьова П. В. Бізнес-структури та бізнес-процеси: ефективність та особливості. *Науковий вимір осмислення та пошуку оптимальних моделей розвитку України: маркетинговий, економічний, фінансовий та управлінський аспекти* = *The scientific dimension of understanding and research optimal models of the development of ukraine: marketing, economic, financial and management aspects* : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 04-05 березня 2024 року. Київ : АПСВТ, 2024. С. 247-248.

5. Синиця С. В., Пузирьова П. В. Інноваційний розвиток бізнес-процесів у векторі діджиталізації. *Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості* : матеріали IV Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, м. Київ, 17 листопада 2023 року. Т. 2. Київ : КНУТД, 2023. С. 246-251.

6. Сосновський, Г., & Хаустова, Є. (2024). Особливості впливу ІІІ на розвиток бізнесу в сфері послуг. *Економіка та суспільство*, (63). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-90>.

7. Шацька З. Я., Стужний О. С. Цифрова безпека логістичних процесів підприємства. *Розвиток бізнесу в контексті європейської інтеграції: глобальні виклики, стратегічні пріоритети, реалії та перспективи*: матеріали Міжнар. науково-практичної конф., 07 червня 2024 р. Держ. біотехнологічний ун-т. Харків, 2024. С. 158-159.

8. Шацька З.Я., Шацька М.С. «POST-COVID19 есоному», як нова бізнес-модель розвитку вітчизняних підприємств в умовах пандемії COVID-19. - Збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «Імперативи економічного зростання в контексті реалізації Глобальних цілей сталого розвитку» – 23 квітня 2021 р. Київ, КНУТД. с. 16-17.

ЗМІСТ

Пам'ятна записка	6
СЕКЦІЯ 1. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ПІДТРИМКА УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСАМИ	8
Болібрук К. С., Котова М. В. МОБІЛЬНА КОМЕРЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БІЗНЕСУ	8
Бугас В. В., Ірназаров Д. Т. ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС- ПРОЦЕСАМИ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	10
Дзісь О.В. АКТУАЛЬНІ МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	14
Ємець О.І., Короленко Д.В. РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ ВИКОРИСТАННЯ БІЗНЕС-АНАЛІТИКИ ДЛЯ ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА	16
Запша Г.М., Зайцев І.О. ТЕХНОЛОГІЇ BIG DATA У ПІДТРИМЦІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ	18
Златова М.Г. ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ ЗА УМОВ ТРАНСФОРМАЦІЇ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ	20
Князєва О.А. ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК СУСПІЛЬСТВА	23
Коляденко С.В. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ ПОСТАЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ПРОГРЕСИВНИХ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	25
Кришталеви́ч М. В., Грекова Т. М. БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ТА ДОВІРИ В ПРОЦЕСАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	28
Кундис А.Ю., Івасюк Н.Б., Віскуп І.П. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	32